

FINANSIERINGSANALYS FÖR FÖRSAMLINGAR OCH KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETER

ämbetskollegium 17.6.2020

Punainen teksti = lisäys/muutos aikaisempaan ohjeeseen

Innehåll

1.	Bestämmelser om och ändamålet med finansieringsanalysen	2
2.	Finansieringsanalysens struktur	2
3.	Finansieringsanalysens innehåll	3
3.1.	<i>Kassaflöde från den ordinarie verksamheten och investeringarna</i>	3
3.1.1.	<i>Intern finansiering</i>	3
3.1.2.	<i>Investeringsutgifter</i>	4
3.2.	<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>	5
3.2.1.	<i>Förändring av utlåningen</i>	5
3.2.2.	<i>Förändringar av lånebeståndet</i>	5
3.2.3.	<i>Övriga förändringar av likviditeten</i>	6
3.3.	<i>Förändring av likvida medel</i>	7
4.	Finansieringsanalysens framställningssätt	7
	<i>Schema för församlingars och kyrkliga samfälligheters finansieringsanalys</i>	8

1. Bestämmelser om och ändamålet med finansieringsanalysen

För varje räkenskapsperiod ska upprättas ett bokslut som består av en finansieringsanalys som beskriver anskaffningen och användningen av medel (BokfL 3:1,1). Finansieringsanalysen beskriver på samma sätt som resultaträkningen församlingens totala ekonomi under räkenskapsperioden. Finansieringsanalysen kompletterar den bild resultaträkningen, balansräkningen och noterna till dem ger av den interna finansieringens tillräcklighet, investeringarna, utlåningarna, kapitalfinansieringen och förändringarna i den finansiella ställningen. Syftet med finansieringsanalysen är att utvidga och förbättra uppfattningen om församlingens finansiella ställning.

Syftet med finansieringsanalysen är att:

- ge bokslutets läsare information om på vilket sätt församlingens verksamhet gett upphov till intern finansiering och hur församlingen använt flödet av intern finansiering
- komplettera informationen i resultaträkningen, balansräkningen och noterna särskilt med avseende på investeringar och finansieringsverksamhet
- hjälpa vid bedömningen av församlingens finansiella ställning särskilt med avseende på förändringar i likviditet och soliditet
- hjälpa vid prognostiseringen av församlingens framtida penningflöden.

Alla poster i finansieringsanalysen härleds direkt ur bokföringen. Finansieringsanalysen visar framför allt hur stort överskott eller underskott nettokassaflödet från församlingens ordinarie verksamhet och investeringar har uppvisat. Av kassaflödet från finansieringsverksamheten framgår hur ett underskott i nettokassaflödet från den ordinarie verksamheten och investeringarna har täckts finansiellt eller hur ett överskott har använts för att stärka församlingens finansiella ställning.

Den ekonomiska utvecklingen i församlingen ska följas upp kontinuerligt. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid uppföljning och planering av likviditeten. Med hjälp av finansieringsanalysen granskas hur den interna finansieringen räcker till för investeringarna samt behovet av extern finansiering. En finansieringsanalys som upprättas varje månad utifrån den löpande bokföringen ger också de förtroendevalda i tid nyttig information om källorna till och användningen av medel.

I anvisningen avses med församling en ekonomisk församlingsenhet, dvs. en s.k. enskild församlingsenhet och en kyrklig samfällighet.

Schemat för finansieringsanalysen finns i slutet av denna anvisning.

2. Finansieringsanalysens struktur

Församlingens finansieringsanalys består av två delar:

- kassaflöde från den ordinarie verksamheten och investeringarna
- kassaflöde från finansieringsverksamheten.

Finansieringsanalysen presenteras som en s.k. kassaflödesanalys av vilken separat framgår dels hur den interna finansieringen och för den ordinarie verksamheten och investeringarna påverkar nettokassaflödet, dels nettokassaflödet från finansieringsverksamheten. Församlingens finansieringsanalys upprättas enligt prestationsprincipen då det gäller den interna finansieringen från den ordinarie verksamheten och investeringarna. Detta innebär bl.a. att intäkter och kostnader som ingår i årsbidraget inte rättas med förändringar i kundfordringarnas leverantörsskulder, utan rättelser görs först i förändringar i andra poster som påverkar likviditeten i kassaflödet från finansieringsverksamheten. Likaså grundar sig ökningarna och minskningarna i balansposter som läggs fram i finansieringskalkylen på inkomster och utgifter som bokförts enligt prestationsprincipen.

I den del som gäller kassaflödet från finansieringsverksamheten visas förs förändringarna i utlåningen och lånebeståndet. I övriga förändringar i likviditeten inkluderas förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital samt förändringar i omsättningstillgångar, lång- och kortfristiga fordringar samt räntefria lång- och kortfristiga skulder och andra förändringar. För att finansieringsanalysen ska vara åskådlig specificeras endast de poster som är väsentliga med tanke på den totala ekonomin. Den sammanräknade förändringen i nettokassaflödet från den ordinarie verksamheten och investeringarna motsvarar den enligt balansräkningen beräknade förändringen i likvida medel under räkenskapsperioden

3. Finansieringsanalysens innehåll

3.1. *Kassaflöde från den ordinarie verksamheten och investeringarna*

3.1.1. *Intern finansiering*

Årsbidrag

Delfaktorerna i den interna finansieringen specificeras i detalj som intäkter och kostnader i resultaträkningen. Årsbidraget överförs till finansieringsanalysen direkt från resultaträkningen.

Rättelseposter till intern finansiering

Årsbidraget kan innehålla poster som påverkar beräkningen av de övriga posterna i finansieringsanalysen. Rättelser i årsbidraget tas upp på raden *Rättelseposter till intern finansiering*.

Rättelseposter till intern finansiering är:

- vinster på försäljning av tillgångar bland bestående aktiva när de har tagits upp bland verksamhetsintäkter
- förluster på försäljning av tillgångar bland bestående aktiva när de har tagits upp bland verksamhetsintäkter

- förändring av avsättningar under räkenskapsperioden. En post som under räkenskapsperioden har upptagits som en kostnad i resultaträkningen och som avsättning i balansräkningen utgör inte användning av pengar. Från beloppet av avsättningar i slutet av räkenskapsperioden avdras deras belopp i början av räkenskapsperioden
- vinst och förlust på försäljning som bokförts som korrigerings av planenliga avskrivningar

Exempel på en transaktion som skall bokföras under punkten korrektivposter och investeringar till intern finansiering:

Församling A har till ett försäljningspris på 50 000 euro sålt ett gammalt egnehemshus vars återstående anskaffningsutgift i bokföringen var 12 000 euro efter att avskrivningar enligt plan hade bokförts fram till tidpunkten för försäljningen. Försäljningsvinsten 38 000 euro har bokförts som intäkt i resultaträkningen. I finansieringsanalysen syns transaktionen så här:

Kassaflöde från den ordinarie verksamheten och investeringarna

Intern finansiering	
Årsbidrag	
Rättelseposter till intern finansiering	- 38 000 €
Investeringar	
Investeringsutgifter	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	
Försäljningsintäkter från bestående aktiva	+ 50 000 €

Kursdifferenser som bokförts som intäkter eller kostnader påverkar årsbidraget. De korrigeras inte eftersom de ingår i nettokassaflödet från finansieringsverksamheten. Inte ens i händelse av att t.ex. en kursförlust har aktiverats i balansräkningens resultatregleringar och motposten har bokförts som en minskning av fordringar i utländska valuta eller som en ökning av skulder i utländsk valuta påverkar kursförlusten upprättandet av finansieringsanalysen, eftersom kursdifferensen automatiskt ingår i posterna som hänför sig till kassaflödet från finansieringsverksamheten.

3.1.2. Investeringsutgifter

Med investeringar avses utgifter som under räkenskapsperioden aktiverats bland bestående aktiva i balansräkningen.

Investeringsutgifterna och de finansieringsandelar som erhållits för dem anges som brutobelopp i finansieringsanalysen. Som investeringsutgift uppges också en anskaffningsutgift, eller en del av den, som täcks via en investeringsreserv eller investeringsfond.

Förskottsbetalningar för tillgångar under bestående aktiva anges i finansieringsanalysen som investeringar.

I finansieringsanalysen anges som en särskild post finansieringsandelar i investeringsutgifter som erhållits från Kyrkans centralfond, EU eller någon annan aktör. Finansieringsandelar för investeringar bokförs som utgiftsrättelser bland pågående anskaffningar.

I finansieringsanalysen redovisas som en egen post även försäljningsintäkter från tillgångar som hört till bestående aktiva. Försäljningsintäkterna från investeringar innehåller försäljningspriserna från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva till bruttobelopp enligt försäljningsfakturorna eller andra försäljningsverifikat.

Leverantörsskulder som hänför sig till investeringar ingår i förändringen i lång- eller kortfristiga räntefria skulder. Fordringar som hänför sig till finansieringsandelar för investeringar samt till försäljningsintäkter från tillgångar i bestående aktiva ingår likaså enligt sin karaktär i förändringen i lång- eller kortfristiga fordringar.

3.2. Kassaflöde från finansieringsverksamheten

3.2.1. Förändring av utlåningen

I gruppen *Förändringar av utlåning* redovisas ökningar och minskningar i lån som beviljats andra församlingar och dottersamfund.

Ökningarna i utlåningen minskar penningflödet och återbetalningar av utlåningsfordringar ökar penningflödet. I gruppen *Förändringar av utlåning* inkluderas också förändringar i lånefordringar som ingår i gruppen *Fordringar* i balansräkningens rörliga aktiva.

3.2.2. Förändringar av lånebeståndet

Ökningen av långfristiga lån visar beloppet av nya långfristiga lån som församlingen tagit under räkenskapsåret.

I minskningen av långfristiga lån anges församlingens amorteringar på långfristiga lån under räkenskapsperioden. Vid upprättande av föregående års bokslut har följande års amorteringar överförts från långfristigt främmande kapital till kortfristigt främmande kapital i balansräkningen. Därför stämmer minskningen av långfristigt främmande kapital i finansieringsanalysen inte alltid överens med minskningen av långfristigt främmande kapital i balansräkningarna.

Ökningen av kortfristiga lån visar beloppet av nya kortfristiga lån som församlingen tagit under räkenskapsåret. Minskningen av kortfristiga lån visar hur mycket församlingen har amorterat på sina kortfristiga lån under räkenskapsåret. Ökningarna och minskningarna av kortfristiga lån anges som netto i finansieringsanalysen under punkten *Förändring av kortfristiga lån*.

3.2.3. Övriga förändringar av likviditeten

3.2.3.1. Förändringar i förvaltade medel och förvalt kapital

Då församlingen av uppdragsgivare fått medel för sköta bestämda uppgifter anger balansräkningsposten *Förvaltade medel* de erhållna medlen i fråga och balansräkningsposten *Förvalt kapital* de skulder för vilka församlingen ansvarar gentemot uppdragsgivarna. Ett sådant uppdrag är oftast ett testamente eller någon annan donation som förknippas med användningsvillkor.

Användningen av förvalt kapital för verksamhet som är förenlig med fondreglerna redovisas i resultaträkningen som kostnad och intäkterna som intäkt, bägge på egna konton. I resultaträkningen redovisas Överföring av nettokostnad/-intäkt för fonder med särskild täckning på intäkts- eller kostnadskontona i fråga (329000/494000). Bokföringssättet enligt anvisningen "Bokning av fonder med särskild täckning" ska iakttas.

Om de förvaltade medlen ger upphov till finansiella intäkter och/eller kostnader, bokförs dessa som intäkter och/eller kostnader i finansieringsdelen med en särskild kod. Dessa finansiella intäkter och/eller kostnader tas i beaktande när man i resultaträkningen gör en överföring till minskning eller ökning av förvalt kapital.

3.2.3.2. Förändring av omsättningstillgångar

Aktivering av köp i omsättningstillgångar i balansräkningen ökar årsbidraget även om köpen innebär att likvida medel används. En ökning av omsättningstillgångarna under räkenskapsperioden dras därför av i kassaflödet från finansieringsverksamheten. En minskning av omsättningstillgångarna noteras däremot som en ökning i kassaflödet från finansieringsverksamheten.

3.2.3.3. Förändring av långfristiga fordringar

Fordringar i denna punkt utgörs av långfristiga fordringar som redovisas bland balansräkningens rörliga aktiva med undantag av lånefordringar som ska inkluderas i förändringar i utlåningen (kundfordringar som förfaller senare än om ett år, övriga fordringar och resultatregleringar).

3.2.3.4. Förändring av kortfristiga fordringar

Fordringar i denna punkt utgörs av kortfristiga fordringar som redovisas bland balansräkningens rörliga aktiva med undantag av lånefordringar som ska inkluderas i förändringar i utlåningen (kundfordringar som förfaller inom högst ett år, övriga fordringar och resultatregleringar).

3.2.3.5. *Förändring av räntefria lång- och kortfristiga skulder*

Som räntefria skulder behandlas erhållna förskott, leverantörsskulder, övriga skulder och resultatregleringar. Eftersom långfristiga lån är sällsynta i denna grupp sammanförs de med kortfristiga skulder.

3.2.3.6. *Övriga förändringar*

I punkten *Övriga förändringar* anges bl.a. följande poster som under räkenskapsperioden har påverkat församlingens finansiella ställning enligt balansräkningen:

- - överföring av en fond som felaktigt upptagits bland eget kapital (diakonifond, adressfond osv.) till förvaltad kapital.
- - öknningar och minskningar i avtal om gravskötsel för all framtid bland eget kapital, om församlingen inte har en gravvårdsfond men har avtal om skötsel för all framtid.

I noterna till bokslutet ska ingå en specifikation över de väsentligaste posterna i gruppen *Övriga förändringar*.

3.3. *Förändring av likvida medel*

Genom att räkna ihop nettokassaflödet från den ordinarie verksamheten och investeringarna samt nettokassaflödet från finansieringsverksamheten fås förändringen i församlingens likvida medel under räkenskapsperioden.

Från beloppet av likvida medel vid utgången av räkenskapsåret avdras beloppet av likvida medel vid ingången av räkenskapsperioden. Analysen visar beloppet av likvida medel och förändringen under räkenskapsperioden. Till likvida medel hör finansiella värdepapper samt kassa och bank.

Förändringen i likvida medel enligt finansieringsanalysen avstäms med differensen i likvida medel i avslutande och ingående balans. Förändringen ska vara lika med nettokassaflödet från den ordinarie verksamheten och investeringarna samt nettokassaflödet från finansieringsverksamheten sammanlagt.

4. Finansieringsanalysens framställningssätt

I finansieringsanalysen redovisas utöver räkenskapsperiodens siffror även jämförelseuppgifter med föregående period. Med undantag av rubrikerna för grupper och undergrupper upptas i finansieringsanalysen inga rader som saknar sifferuppgifter för den senast avslutade eller den föregående räkenskapsperioden.

Antalet poster i finansieringsanalysen kan läggas till jämfört med schemat om det är av betydelse för att ge en rättvisande bild av församlingens finansiering. Tillägget ska göras till exempel med ett tabellkalkyleringsprogram.

På samma sätt som de övriga bokslutskalkylerna läggs finansieringsanalysen fram med en cents noggrannhet.

Schema för församlingars och kyrkliga samfälligheters finansieringsanalys

Intern finansiering		
Årsbidrag	+/- XXX	
Rättelseposter till intern finansiering	<u>+/- XXX</u>	+/- XXX
Investeringar		
Investeringsutgifter	- XXX	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	+ XXX	
Försäljningsinkomster av bestående aktiva	<u>+ XXX</u>	<u>+/- XXX</u>
Nettokassaflöde från den ordinarie verksamheten och investeringar		+/- XXX
Förändring av utlåning		
Ökning av lånefordringar	- XXX	
Minskning av lånefordringar	<u>+ XXX</u>	+/- XXX
Förändringar av lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	+ XXX	
Minskning av långfristiga lån	- XXX	
Förändring av kortfristiga lån	<u>+/- XXX</u>	+/- XXX
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	+/- XXX	
Förändring i omsättningstillgångar	+/- XXX	
Förändring av långfristiga fordringar	+/- XXX	
Förändring av kortfristiga fordringar	+/- XXX	
Förändring av räntefria lång- och kortfristiga skulder	+/- XXX	
Övriga förändringar (i likviditeten)	<u>+/- XXX</u>	<u>+/- XXX</u>
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten		+/- XXX
Förändring av likvida medel		+/- XXX
Förändring av likvida medel		
Likvida medel vid periodens utgång	XXX	
Likvida medel vid periodens ingång	<u>- XXX</u>	+/- XXX